اخبار

فرزین: هیچ برنامه‌ای برای افزایش نرخ ارز ۷۰ هزار تومانی نداریم

رئیس‌کل بانک مرکزی در شورای گفت‌وگوی بخش خصوصی و دولتی در تبریز در پاسخ به سؤالی درباره برخی ادعاها درخصوص تک‌نرخی شدن ارز تأکید کرد: «بانک مرکزی هیچ برنامه‌ای برای افزایش نرخ ارز ۷۰ هزار تومانی ندارد.»

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، محمدرضا فرزین تصریح کرد: «سؤال می‌کنند آیا قصد دارید ارز ترجیحی ۲۸.۵۰۰ تومان را حذف کنید؟ پاسخ ما خیر است و بانک مرکزی فعلاً به تخصیص و تأمین ارز ۲۸.۵۰۰ تومان ادامه خواهد داد زیرا کالاهای اساسی برایمان مهم هستند و حتماً با حذف آن، افزایش قیمت روی کالاهای اساسی تأثیر می‌گذارد. در شرایط کنونی کشور، این اقدام امکان‌پذیر نیست و بانک مرکزی هم چنین برنامه‌ای ندارد.»

وی افزود: «اگر منظورتان این است که نرخ ارز ۷۰ هزار تومان مرکز مبادله افزایش یابد؛ آن‌هم پاسخ‌اش منفی است. ارز ۷۰ هزار تومان را افزایش نخواهیم داد زیرا شرایط کنونی که در بازار غیررسمی به‌وجود آمده است کاملاً تابع موضوعات انتظاراتی است و با کاهش انتظارات تورمی، این نرخ هم کاهش خواهد یافت. ما نمی‌توانیم با افزایش نرخ ارز ترجیحی ۲۸.۵۰۰ تومانی و ۷۰ هزار تومانی مرکز مبادله، تورم را به کالاها و خدمات منتقل کنیم. اگر این کار انجام شود تجربه گذشته نشان می‌دهد تورم شدیدی به کالاها منتقل می‌شود. تجربه ما نشان می‌دهد که با افزایش نرخ ارز، تورم به کالاها و خدمات منتقل می‌شود و بسیاری از کالاها با افزایش شدید قیمت مواجه می‌شود. به تجربه ما اعتماد کنید.»

رئیس‌کل بانک مرکزی خاطرنشان کرد: «البته تحمل این شرایط با توجه به انتظارات به‌وجود آمده سخت است اما امیدواریم با اقدامات در دستور کار، نرخ ارز را هم کاهش دهیم.»

هشت سد مهم کشور در آستانه خشک شدن است

وضعیت سدهای کشور در هفته‌های باقی مانده از سال آبی جاری از وخامت وضعیت آب ذخیره شده در پشت سدها حکایت دارد به گونه‌ای که هشت سد مهم و بزرگ در آستانه خشکی قرار گرفته و سه سد نیز خشک شده است.

به گزارش ایرنا، وضعیت بارندگی کشور در سال آبی جاری چندان مناسب نبود و همین امر سبب شد امسال برای پنجمین سال پی درپی شرایط خشکسالی بر منابع آبی کشورمان سایه افکند؛ براین اساس و با توجه به کاهش چشمگیر بارش‌ها وضع ورودی آب به سدها نیز کم و کمتر شده است و این موضوع می‌طلبد توجه جدی‌تری به بحث مدیریت مصرف صورت گیرد.

براساس آخرین آمار شرکت منابع آب ایران از ابتدای سال آبی جاری (ابتدای مهر ۱۴۰۳) تا هشت شهریور ماه هشت سد مهم و بزرگ کشور شامل طرق در استان خراسان رضوی با موجودی آب ۲ میلیون متر مکعبی، استقلال و سرنی با موجودی آب هر کدام هشت و هفت میلیون متر مکعبی در استان هرمزگان، تهم و کینه ورس با موجودی آب به ترتیب هشت و سه میلیون متر مکعبی در استان زنجان، سد تنگوئیه سیرجان با موجودی آب سه میلیون متر مکعبی در استان کرمان، سد دامغان با موجودی هشت میلیون متر مکعبی در استان سمنان و سد نهرین خراسان جنوبی با موجودی یک میلیون متر مکعبی در آستانه خشک شدن قرار دارند.

سدهای خشک شده کدامند؟

سد شمیل و نیان در استان هرمزگان با موجودی آب صفر، سد وشمگیر، گلستان و بوستان در استان گلستان نیز موجودی آب صفر و سد رودبال داراب در استان فارس با موجودی آب صفر سدهای خشک شده امسال هستند.

از ابتدای سال آبی جاری تا هشت شهریور در مجموع سدهای کشور ۲۴ میلیارد و ۱۹۰ میلیون متر مکعب آب وارد شده است که در مقایسه با ۴۱ میلیارد و ۵۶۰ میلیون متر مکعب سال گذشته ۴۲ درصد کاهش نشان می‌دهد.

کاهش ۲۵ درصدی حجم آب موجود در سدها

همچنین از ابتدای سال آبی جاری تا هشت شهریور حجم آب موجود در سدهای مهم و بزرگ کشور ۲۰ میلیارد متر مکعب شده است در حالی که در مدت مشابه سال آبی گذشته که ۲۶ میلیارد و ۵۳۰ میلیون متر مکعب حجم سدها بود کاهش ۲۵ درصدی را نشان می‌دهد.

امسال با هدف مدیریت آب برای روزهای سخت تابستان مدیریت سختگیرانه‌تری بر خروجی آب از سدها اعمال شد به گونه‌ای که از ابتدای سال آبی جاری تا هشت شهریور ماه تنها ۲۸ میلیارد و ۵۳۰ میلیون متر مکعب آب از سدها برای مصارف مختلف خارج شد.

این وضعیت در سال گذشته ۳۶ میلیارد و ۹۷۰ میلیون متر مکعب بود که ۲۳ درصد کمتر از امسال آب از سدها برداشت شد.

در سال آبی جاری (ابتدای مهر ۱۴۰۳) و تا هشت شهریورماه درصد پرشدگی سدها به ۳۹ درصد کاهش یافته است.

عکس: تسنیم

در دومین همایش بین‌المللی اقتصاد تعاونی ایران مطرح شد

تعاون؛ کلید رهایی از جنگ و فقر

تا پایان سال و برای کاهش واسطه گری ۵۰۰ «بازار روستا» ایجاد می شود

گزارش

گروه اقتصادی

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: «اگر روح تعاون را بپذیریم، می‌توانیم شعار امسال را عملی کنیم و با نیروی همبستگی، دام جنگ، فقر و مشکلات بشری را بی‌اثر کنیم.»

احمد میدری در دومین همایش بین‌المللی اقتصاد تعاونی ایران با اشاره به نامگذاری سال ۲۰۲۵ توسط سازمان ملل متحد به عنوان «سال تعاون» افزود: «طبق قطعنامه مجمع عمومی سازمان ملل در ۲۴ ژوئن ۲۰۲۴، همه کشورها و سازمان‌های جهانی دعوت شده‌اند تا کمیته‌ای ملی تشکیل دهند و ظرفیت‌های دولت و بخش غیردولتی را برای تحقق این شعار به‌کار گیرند.»

وی با بیان تمثیلی از «قصه کبوتران گرفتار در دام» یادآور شد: «درس اول این حکایت که بیش از دو هزار و هفتصد سال پیش در کتابی ترجمه‌شده به بیش از ۲۰۰ زبان آمده، این است که جای مجادله نیست و آزادی هر یک در گروآزادی دیگری است. همان‌گونه که کبوتران با تعاون توانستند دام را از زمین بلند کنند، بشر امروز نیز برای رهایی از جنگ، فقر و بحران‌های جهانی، نیازمند اقدامات هماهنگ جمعی است.»

میدری اظهارکرد: «بشر امروز در مخمصه بزرگی گرفتار شده است و برای رهایی از جنگ، فقر و بحران‌های جهانی نیازمند اقدامات هماهنگ جمعی است. قدرت‌های جهانی مانند دوران پیش از جنگ جهانی اول به سمت رفتارهای قرن نوزدهم بازگشته و وحشیانه زنان، کودکان و مردم بی‌پناه را در غزه و دیگر نقاط جهان قتل‌عام می‌کنند. استعمار بی‌رحم دوباره زنده شده و آتش جنگ‌هایی که در خاورمیانه افروخته‌اند، دیر یا زود دامن همه جهان و حتی قدرت‌های بزرگ را خواهد گرفت.»

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به سه درس کلیدی این حکایت اشاره کرد و گفت: «آزادی هر فرد در گروآزادی دیگری است و تلاش‌های فردی به تنهایی کارساز نیست. تنها با اقدامات هماهنگ جمعی می‌توان دنیا را به سوی آینده بهتر هدایت کرد. قدرت اصلی در شکل‌گیری تعاونی‌هاست. باید سرمایه، اندیشه و ظرفیت‌های خود را در یک عمل هماهنگ تجمیع کنیم تا بتوانیم از دام مشکلات جهانی رها شویم.»

وی تأکید کرد: «سیاست‌های مرسوم بدون پذیرش فرهنگ تعاون تحول اساسی ایجاد نمی‌کند و اگر اسناد و تلاش‌های سازمان ملل و سایر نهادها به نتیجه نرسیده، دلیلش نادیده گرفتن این فرهنگ بوده است.»

میدری به چند اقدام عملی در این زمینه اشاره کرد و ادامه داد: «تلاش برای توسعه تعاونی‌ها به‌عنوان رکن تاب‌آوری اقتصادی و رشد فراگیر، ایجاد اکوسیستم کامل مالی، حقوقی، قضایی و اداری برای تعاونی‌ها در سطح ملی و جهانی، بهره‌گیری از ظرفیت جوانان به‌عنوان نیروی بزرگ تحول و رهبران امروز و فردا و همکاری فعال بخش خصوصی و نهادهای مردمی با دولت، نه به‌عنوان دریافت‌کنندگان کمک، بلکه به‌عنوان بازیگران اصلی عرصه تعاون، از جمله این اقدامات هستند.»

وی گفت: «اگر به روح تعاون پایبند بمانیم، می‌توانیم شعار امسال را محقق کنیم و با تعاونی‌ها جهانی بهتر بسازیم، چرا که می‌توانیم و باید به طریق تعاون قوت گیریم و دام از جای برکنیم.»

به گفته وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی تلاش فردی به تنهایی کارساز نیست، بلکه با اقدامات هماهنگ جمعی می‌توان دنیا را به سوی آینده‌ای بهتر هدایت کرد. قدرت اصلی در شکل‌گیری تعاونی‌هاست.

ایجاد ۵۰۰ «بازار روستا» تا پایان سال

غلامرضا نوری‌قزلجه، وزیر جهاد کشاورزی نیز در همایش بین‌المللی اقتصاد تعاون ایران گفت: «پس از پیروزی انقلاب اسلامی و توجه ویژه به بخش کشاورزی و روستاییان، بخش تعاون به‌عنوان یکی از ارکان تولید و توزیع توسط همه ارکان نظام مورد حمایت قرار گرفت.»

نوری‌قزلجه اظهار کرد: «بخش کشاورزی با تکیه بر دانش بومی و فناوری‌های نوین، سالانه بیش از ۱۳۰ میلیون تن محصولات کشاورزی و دامی تولید کرده و بیش از ۸.۵ میلیارد دلار صادرات دارد. تعاونی‌های کشاورزی با گستردگی خود، نقشی بسیار مؤثر در این میان ایفا می‌کنند. بدون مشارکت مردم محلی در قالب تعاونی‌های تولید، رسیدن به امنیت غذایی پایدار ممکن نیست.»

نوری‌قزلجه ادامه داد: «وجود بیش از ۸ هزار تعاونی روستایی و کشاورزی با ۸ میلیون و ۲۰۰ هزار عضو، بخشی از تلاش‌های ماست. با این حال، توسعه این بخش با موانعی چون محدودیت دسترسی به تسهیلات مالی، دخالت‌های غیرضروری دولت، کمبود آموزش و هماهنگی ناکافی نهادها روبه‌رو است که برای رفع این مشکلات در دولت چهاردهم اقدام می‌کنیم.»

به گفته وزیر جهاد کشاورزی، کاهش تصدی‌گری مستقیم دولت، تشویق مشارکت بخش غیردولتی و نهادهای مردمی و حمایت مالی هدفمند، از برنامه‌های این وزارتخانه است.

وی از طرح ایجاد ۵۰۰ «بازار روستا» تا پایان سال برای کاهش واسطه‌گری و اعطای مجوز ورود تعاونی‌ها به عرصه تجارت بین‌المللی (صادرات و واردات محصولات کشاورزی و غذایی) خبر داد و گفت: «اساسنامه‌ها و اسناد مرتبط با تعاونی‌ها نیز روزآمد می‌شود تا فعالیت‌ها چابک‌تر شود.»

اقتصاد دیجیتال؛ افق جدید تعاون با سهم ۱۵ درصدی

علی آقامحمدی، رئیس گروه اقتصادی دفتر مقام معظم رهبری نیز با حضور در همایش بین‌المللی اقتصاد تعاونی ایران گفت: «تعاون باید انسان‌محور باشد و با تمرکز بر اقتصاد دیجیتال، سهم ۱۵ درصدی آن در اقتصاد کشور هدف‌گذاری شود.» آقامحمدی تصریح کرد: «تجربه جهانی و تغییرات در اقتصاد دیجیتال و شبکه‌سازی نشان می‌دهد تعاون نقش بسیار پررنگ‌تری دارد، بویژه در شرایطی که صلح جهانی کاهش یافته است. سهم تعاون در اقتصاد ایران از ۳٫۸ درصد در سال ۱۳۹۸ به ۵٫۵ درصد در سال ۱۴۰۱ رسیده و اقدامات برای افزایش این سهم باید با جدیت ادامه یابد.»

> میدری: آزادی هر فرد در گروآزادی دیگری است و تلاش‌های فردی به تنهایی کارساز نیست. تنها با اقدامات هماهنگ جمعی می‌توان دنیا را به سوی آینده بهتر هدایت کرد. قدرت اصلی در شکل‌گیری تعاونی‌هاست

تعاون، سپر دفاعی اقتصاد ایران در برابر تحریم‌ها

صمد حسن‌زاده، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران هم در دومین همایش بین‌المللی اقتصاد تعاونی ایران گفت: «بخش خصوصی و تعاونی در سایه اتحاد ملی می‌توانند بار سنگین اقتصاد را از دوش دولت بردارند، در حالی که بخش تعاون سپر دفاعی اقتصاد ایران در برابر تحریم‌ها به شمار می‌آید.»

وی با یادآوری همکاری اتاق‌های بازرگانی، اصناف و تعاون در مدیریت جنگ تحمیلی ۱۲ روزه اعلام کرد: «همفکری و هماهنگی این سه اتاق توانست نگرانی‌های مردم را در تأمین مایحتاج ضروری برطرف و فضایی با آرامش نسبی در کشور ایجاد کند. امروز نیز در شرایط تشدید عملیات روانی دشمن و احتمال بازگشت تحریم‌های سازمان ملل، این اتحاد می‌تواند بار دیگر اثرگذار باشد.»

وی ادامه داد: «دبیرخانه مشترک سه اتاق بازرگانی، اصناف و تعاون با هدف هم‌صدایی در بیان دیدگاه‌ها و پیشنهادهای بخش خصوصی و تعاونی فعال بوده و اقدامات ارزشمندی برای تسهیل فعالیت‌های اقتصادی و گسترش تعامل با ارکان حکمرانی انجام داده است. اکنون باید تمرکز این تلاش‌ها بر شبکه‌سازی بین واحدهای تولیدی باشد.»

۹ درصد اشتغال توسط تعاونی‌ها فراهم می‌شود

بهمن عبداللهی، رئیس اتاق تعاون ایران نیز در همایش بین‌المللی اقتصاد تعاونی ایران گفت: «تعاون فقط یک مدل اقتصادی نیست، بلکه فلسفه‌ای عملی است که بر رشد و خلق ثروت و جلوگیری از رقابت ناسالم و مخرب تأکید دارد.»

رئیس اتاق تعاون ایران با اشاره به نمونه‌هایی از کارکردهای تعاونی گفت: «وقتی کشاورزی، محصول خود را بدون واسطه به بازار می‌رساند، این فقط یک معامله نیست، بلکه اعلام استقلال اقتصادی است. تعاونی‌های صنایع دستی در روستاها، شکوفایی کرامت انسانی را به همراه دارد و تعاونی‌های مسکن، مأمنی امن و آرامش‌بخش برای اعضا فراهم می‌کنند.»

وی ادامه داد: «در ایران بیش از ۱۰۵ هزار تعاونی فعال در بخش‌های مختلف اقتصادی، ۹ درصد اشتغال کشور را تأمین می‌کنند و در قالب بیش از ۵۰۰ اتحادیه استانی و ملی ساماندهی شده‌اند.»

«ایران» عملکرد بخش صنعت و معدن دولت چهاردهم در حوزه مجوزها را بررسی می کند

تصویر پیش‌نگر صنعت و معدن

گزارش

مجوزهای صنعتی و معدنی ابزارهایی هستند قانونی و رسمی که برای مدیریت و بهره‌برداری بهینه از منابع طبیعی و توسعه صنایع به کار می‌روند. این مجوزها نقش مهمی در رشد اقتصادی پایدار، اشتغال، فناوری و درآمدهای دولت دارند. به گونه‌ای که تسهیل صدور آنها همواره در دستورکار قرار گرفته است. این در حالی است که چنانچه نظارت کافی نیز بر صدور مجوزها وجود نداشته باشد، آسیب‌های جدی به دنبال خواهد داشت.

در این گزارش به بررسی آماری مجوزهای صادر شده در حوزه معدن و صنعت در دولت پیشین و دولت چهاردهم پرداخته‌ایم. داده‌های آماری نشان می‌دهد رشد ۱۸ درصدی اشتغال پروانه بهره‌برداری صنعتی صادر شده، رشد ۷۵ درصدی سرمایه پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی صادر شده و کاهش ۳ درصدی تعداد پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی صادر شده حاصل یک سال عملکرد وزارت صمت در حوزه مجوزهای صنعتی است.

همچنین در حوزه مجوزهای معدنی نیز باید به رشد ۱۲ درصدی گواهی کشف، کاهش ۸ درصدی پروانه بهره‌برداری و افت ۲۷ درصدی پروانه اکتشاف اشاره کرد. علاوه بر این، بر اساس گزارش عملکرد وزارت صمت، در یک سال اول دولت چهاردهم ۶۱۰ میلیون تن مواد معدنی در کشور استخراج شده که نسبت به سال سوم دولت قبل با رشد ۳ درصدی همراه بوده است.

تعداد پروانه‌های بهره‌برداری

شاخص تعداد پروانه‌های بهره‌برداری می‌تواند تا حدی نشان از رشد اقتصادی داشته باشد. زمانی که تعداد پروانه‌های بهره‌برداری زیاد می‌شود به این معنی است که قرار است تولید در آینده جان تازه‌ای بگیرد. اما افزایش تعداد پروانه‌ها به تنهایی نمی‌تواند رشد صنعتی را رقم بزند و قطعاً آغاز به کار یک بنگاه به عوامل مهم‌تری بستگی دارد. زمانی که پروانه بهره‌برداری صادر می‌شود از آمادگی یک واحد تولیدی یا صنعتی برای فعالیت حکایت دارد. صدور پروانه بهره‌برداری معمولاً با افزایش ظرفیت تولید و اشتغال در آینده همراه است و به معنی سرمایه‌گذاری در بخش صنعت و حرکت به سمت توسعه صنعتی است. اما به معنی شروع تولید نیست. ممکن است واحد صنعتی به دلایل مختلفی از جمله مشکلات مالی نتواند به تولید واقعی برسد. همچنین ممکن است این پروانه‌ها برای صنایع مختلف با کیفیت و فناوری‌های متفاوت صادر شود که تأثیر متفاوتی بر رشد صنعتی دارد. رشد صنعتی پایدار نیازمند ادامه فعالیت، به‌روزرسانی فناوری و افزایش بهره‌وری است که صرف صدور پروانه تولید نمی‌تواند نشان‌دهنده همه این موارد باشد.

آنچه اعداد می‌گویند: گزارش عملکرد وزارت صنعت، معدن و تجارت از تعداد پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی نشان می‌دهد در سال اول دولت چهاردهم ۸۴۵۴ فقره پروانه صادر شده‌است. این در حالی است که تعداد این پروانه‌ها در سال اول دولت سیزدهم ۷۸۴۲ فقره بوده، در سال دوم دولت قبل این تعداد به ۷۱۱۲ فقره رسیده و در سال سوم رشد داشته و ۸۸۲۲ فقره پروانه بهره‌برداری صادر شده است. این گزارش می‌افزاید بیش از ۸ هزار پروانه بهره‌برداری صنعتی برای دومین سال متوالی صادر شده‌است (سال سوم دولت سیزدهم و سال اول دولت چهاردهم)؛ هرچند تعداد صدور پروانه در سال اول دولت چهاردهم نسبت به سال سوم دولت سیزدهم کاهش ۴ درصدی داشته است.

سرمایه پروانه‌های بهره‌برداری

برای شروع به کار یک واحد صنعتی نیاز به برآورد سرمایه است. به همین دلیل در تمامی پروانه‌های بهره‌برداری «سرمایه پروانه» اعلام می‌شود که نشان می‌دهد چه میزان سرمایه شامل هزینه زمین، ساختمان، ماشین‌آلات، تجهیزات، مواد اولیه و... برای راه‌اندازی و اجرای پروژه باید در نظر گرفته شود. مبلغ اعلامی به صورت معمول نشان‌دهنده حجم و بزرگی پروژه صنعتی است که می‌تواند ملاک مهمی برای ارزیابی تولید و ارزش اقتصادی واحد صنعتی باشد. اما در ایران موضوع مهم‌تری هم بر این شاخص تأثیرگذار است. افزایش سرمایه‌های اعلامی می‌تواند تحت تأثیر تورم موجود کشور نیز باشد. وقتی تورم در جامعه‌ای وجود داشته باشد، هزینه بنگاه‌های اقتصادی برای توسعه یا راه‌اندازی نیز بالا می‌رود. پس رشد سرمایه اعلامی می‌تواند ترکیبی از رشد واقعی ظرفیت تولید و افزایش هزینه‌ها به دلیل تورم باشد.

آنچه اعداد می‌گویند: بررسی‌ها نشان می‌دهد روند رو به رشد افزایش سرمایه پروانه‌های بهره‌برداری در سالیان اخیر و بویژه در یک سال گذشته تداوم داشته‌است. در اولین سال عمر دولت چهاردهم، سرمایه پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی صادره ۷۹۴ همت برآورد شده‌است که نسبت به سال سوم دولت سیزدهم رشد ۷۵ درصدی را نشان می‌دهد. البته در سال اول دولت سیزدهم سرمایه این پروانه‌ها ۲۵۳ همت بوده و در سال دوم به ۳۰۰ همت رسیده و در سال سوم نیز روند صعودی خود را حفظ کرده و سرمایه ۴۵۵ همتی برای پروانه بهره‌برداری صنایع ثبت شده است.

اشتغال پروانه‌های بهره‌برداری

زمانی که یک واحد صنعتی پروانه بهره‌برداری می‌گیرد، میزان اشتغالی که بواسطه آن پروانه ایجاد می‌شود، می‌تواند به عنوان شاخصی برای ارزیابی تأثیر اجتماعی و اقتصادی واحدهای صنعتی در نظر گرفته شود. اینکه یک واحد صنعتی تا چه میزان می‌تواند فرصت شغلی ایجاد کند، یکی از دغدغه‌های سیاست‌گذاران است و از این رو اشتغال پروانه‌های بهره‌برداری تا حدی به تصمیم‌گیرندگان کمک می‌کند تا تأثیر صنایع را در جذب نیروی کار بررسی کنند. عوامل مختلفی در رشد اشتغال پروانه‌های بهره‌برداری مؤثر است که از جمله آن می‌توان به افزایش ظرفیت تولید، راه‌اندازی واحدهای جدید، توسعه فناوری‌های تولیدی، افزایش تقاضای بازار، سیاست‌های حمایتی دولت و بهبود شرایط اقتصاد کلان اشاره کرد. همچنین کاهش اشتغال پروانه‌های بهره‌برداری می‌تواند ناشی از کاهش تقاضا و رکود بازار، مشکلات مالی بنگاه‌ها، تورم و افزایش هزینه و تغییرات در سیاست‌های حمایتی دولت‌ها باشد. گاهی نیز استفاده از فناوری‌های پیشرفته، کاهش جذب نیروی کار را موجب می‌شود.

آنچه اعداد می‌گویند: اشتغال ناشی از پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی طی سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳ روند رو به رشدی داشته و در یک سال اول دولت چهاردهم نیز نسبت به سال سوم دولت سیزدهم افزایش ۱۵ درصدی را نشان می‌دهد. بر اساس گزارش عملکرد وزارت صمت، در اولین سال دولت چهاردهم پروانه‌های بهره‌برداری صادر شده در این بازه زمانی توانسته برای ۴۴۷ هزار نفر اشتغال ایجاد کند. این در حالی است که در سال سوم دولت سیزدهم، این عدد ۳۷۸ هزار نفر بوده و در سال دوم ۲۶۲ هزار نفر. در سال اول دولت سیزدهم نیز ۱۶۸ هزار اشتغال بواسطه پروانه‌های بهره‌برداری صادر شده در آن سال، ایجاد شده است.

> داده‌های آماری نشان می‌دهد رشد ۱۸ درصدی اشتغال پروانه بهره‌برداری صنعتی صادر شده، رشد ۷۵ درصدی سرمایه پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی صادر شده و کاهش ۳ درصدی تعداد پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی صادر شده حاصل یک سال عملکرد وزارت صمت در حوزه مجوزهای صنعتی است

مجوزهای معدنی

مجوزهای معدنی شامل «پروانه بهره‌برداری»، «گواهی کشف» و «پروانه اکتشاف» می‌شود. بررسی مجوزهای معدنی در دولت چهاردهم حاکی از آن است که تعداد گواهی کشف با رشد ۱۲ درصدی نسبت به سال سوم دولت سیزدهم روبه‌رو بوده، ولی پروانه بهره‌برداری کاهش ۸ درصدی و پروانه اکتشاف افت ۲۷ درصدی را نسبت به سال سوم دولت قبل تجربه کرده‌است.

پروانه اکتشاف: پروانه اکتشاف در مجوزهای معدنی یکی از مجوزهای رسمی است که به متقاضیان حق انجام فعالیت‌های اکتشافی مثل نمونه‌برداری و حفاری می‌دهد. این مجوز همچنین تا چند سال قابل تمدید است و صرفاً برای جست‌وجو و بررسی صادر می‌شود نه بهره‌برداری. زمانی که تعداد پروانه‌های اکتشاف زیاد شود، معمولاً نشانه‌ای از حضور بیشتر سرمایه‌گذاران در فعالیت‌های معدنی و بهبود شرایط اقتصادی در این بخش است. اما از سوی دیگر چنانچه با نظارت دقیق انجام نشود می‌تواند آسیب‌هایی را از قبیل اشغال گسترده و بی‌هدف اراضی، تخریب محیط زیست، کاهش ارزش فنی پروانه‌ها و ایجاد رقابت ناسالم و اختلال در بازار سرمایه‌گذاری را به دنبال داشته باشد.

گزارش عملکرد وزارت صمت در دولت چهاردهم نشان می‌دهد تعداد پروانه اکتشاف صادر شده در سال اول این دولت ۸۴۱ فقره بوده‌است. این در حالی است که سال اول دولت سیزدهم ۱۱۱۳ فقره پروانه اکتشاف صادر شده بود، سال دوم نیز ۱۰۷۳ فقره و سال سوم ۱۱۵۶ فقره پروانه صادر شده‌است. بنابراین شاهد کاهش ۲۷ درصدی صدور پروانه‌های اکتشاف در سال اول دولت چهاردهم نسبت به سال سوم دولت سیزدهم هستیم.

گواهی کشف: از دیگر مجوزهای معدنی می‌توان به گواهی کشف اشاره کرد. این گواهی سندی است که تأیید می‌کند عملیات اکتشاف موفق بوده و ذخیره معدنی در محدوده مورد نظر شناسایی و اثبات شده‌است. افزایش گواهی کشف صادر شده معمولاً می‌تواند نشان دهنده رشد و موفقیت بخش معدن و بهبود شرایط اقتصادی باشد. همچنین نشان می‌دهد سرمایه‌گذاران در این بخش انگیزه کافی برای توسعه اقتصاد معدن دارند و سیاست‌های حمایتی دولت و تسهیل صدور مجوزها نیز به افزایش صدور این گواهی کمک کرده است.

تعداد گواهی کشف صادر شده در سال اول دولت سیزدهم ۴۷۶ فقره بوده و در سال دوم به ۶۱۸ فقره رسیده است. در سال سوم دولت قبل اما شاهد کاهش صدور این مجوز به ۵۰۵ فقره بودیم که در سال اول دولت چهاردهم مجدداً روند صعودی گرفت و به ۵۶۵ فقره رسید.

پروانه بهره‌برداری: صاحبان این پروانه اجازه دارند تا پس از اکتشاف و اثبات وجود معدن، نسبت به استخراج و بهره‌برداری در محدوده مشخص به طور قانونی عملیات انجام بدهند. افزایش پروانه‌های بهره‌برداری نشان‌دهنده ورود معادن جدید به چرخه تولید است. همچنین ایجاد فرصت‌های شغلی در بخش معدن، افزایش درآمدهای دولت از طریق مالیات و حق امتیاز معدنکاری و توسعه فناوری و دانش به واسطه افزایش پروانه بهره‌برداری حاصل می‌شود.

در سال اول دولت چهاردهم ۵۸۵ فقره پروانه بهره‌برداری در حوزه معدن صادر شده است. این در حالی است که در سال اول دولت قبل تعداد پروانه‌های بهره‌برداری صادره ۵۵۱ فقره بوده است. در سال دوم این تعداد به ۵۷۳ فقره رسیده و در سال سوم ۶۳۸ فقره پروانه بهره‌برداری در حوزه معدن صادر شده است. بنابراین چنانچه تعداد پروانه‌های صادره را در سال اول دولت چهاردهم و سال سوم دولت قبل مقایسه کنیم، شاهد کاهش ۸ درصدی صدور پروانه‌های بهره‌برداری هستیم.

عملکرد وزارت صمت در حوزه مجوزهای صنعتی و معدنی

شاخص	سال اول دولت سیزدهم	سال دوم دولت سیزدهم	سال سوم دولت سیزدهم	سال اول دولت چهاردهم	تغییرات (سال اول دولت چهاردهم نسبت به سال سوم دولت سیزدهم)
تعداد پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی	۷,۸۴۲ فقره	۷,۱۱۲ فقره	۸,۸۲۲ فقره	۸,۴۵۴ فقره	کاهش ۴درصد
سرمایه پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی	۲۵۳ همت	۳۰۰ همت	۴۵۵ همت	۷۹۴ همت	رشد ۷۵درصد
اشتغال پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی	۱۶۸ هزار نفر	۲۶۲ هزار نفر	۳۷۸ هزار نفر	۴۴۷ هزار نفر	رشد ۱۸درصد
پروانه اکتشاف معدنی	۱,۱۱۳ فقره	۱,۰۷۳ فقره	۱,۱۵۶ فقره	۸۴۱ فقره	کاهش ۲۷درصد
گواهی کشف معدنی	۴۷۶ فقره	۶۱۸ فقره	۵۰۵ فقره	۵۶۵ فقره	رشد ۱۲درصد
پروانه بهره‌برداری معدنی	۵۵۱ فقره	۵۷۳ فقره	۶۳۸ فقره	۵۸۵ فقره	کاهش ۸درصد